

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Ondördüncü İçtima

13 Kânunuevvel 1926 Pazartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa		Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HÜLÂSASI	47	2. — Maliye Vekâleti sabık müsteşarı Zekâi Beyin istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında (3/823) numara- lı, 60 zatın istiklâl ma- dalyasıyla taltifi hakkında (3/824) numaralı, 4 zatın istiklâl madalyasıyla taltifleri hakkında (3/825) numaralı, 112 zatın istiklâl madalyasıyla taltifleri hakkında (3/826) numaralı, Şevket efendinin istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında (3/827) numaralı beş kıta Başvekâlet tezkeresi.	47
2. — EVRAKI VARİDE	47		
Lâyhalar	47		
1. — Avukat Kanununa bir madde tezyili hakkında kanun lâyihası. (1/1009)	47	3. — Aydın demiryolu idaresiyle hükümet arasında münakit şartnameye nazaran, mezkûr idarenin belediye vergi ve resimlerinden dahi istisnası icap edip etmeyeceğinin tefsiri tezkeresinin iadesine dair Başvekâlet tezkeresi. (3/828)	47:48
2. — Ceza Kanununun mevkîi meriyete vazına müteallik kanunun yirmi yedinci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası. (1/1010)	47	4. — Hudut kıtaatıyla jandarma alaylarının ve jandarma mekteplerinin usulu işesi hakkındaki kanun lâyihasının iadesine dair Başvekâlet tezkeresi. (3/829)	48
3. — Hukuk ve Sevahil Sıhhiye Müdiriyetinin 1927 senesi bütçe kanun lâyihası. (1/1011)	47	5. — İstiklâl Madalyası Kanununun birinci maddesinin muaddil kanunun ikinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (3/830)	48
4. — Seyrisefain idaresinin 1927 senesi bütçe kanunu lâyihası. (11013)	47	6. — İnhisara tabi barut ve sair mevaddı infilakiyenin gümrük rüsumu hakkında bir	
5. — Milli matbaa ve şubelerinin devlet matbaası şeklinde sureti idaresi hakkında kanun lâyihası. (1/1012)	47		
Teklifler	47		
1. — Kırklareli Mebusu Doktor Fuat Beyin, çocukların umumi sinema mahallerine gitmelerinin menî hakkında teklifi kanunisi. (2/601)	47		
Tezkereler	47		
1. — Bir zatın hamil olduğu istiklâl madalyası şeridinin kırmızıya tahvili hakkında Başvekâlet tezkeresi. (3/822)	47		

Sayfa	Sayfa
kararı tefsiri ittihazına dair Başvekâlet tezkeresi. (3/831)	
7. — Ziraat Bankası hisse senedatının damga resminden muaf olup olamayacağına tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (3/832)	
8. — Petrol ve benzin inhisar idaresinin senelik hesabı kati cetvellerinin takdim olduğuna dair Başvekâlet tezkeresi. (3/833)	
Mazbatalar	
1. — Ordu Mebusu Recai Bey ve rüfeka-sının, İstanbul havagazı şirketi hakkında Na-fra Vekâleti arasında müteahhüd ihtilâfı na-zarın halline dair tavrı ve Dahiliye Encüme-ni mazbatası.	
2. — Mücadelei milliyeye iştirak etmeyen memurun hakkındaki 26 Mayıs 1926 tarihli kanunun dördüncü maddesinin tefsirine dair (3/806) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Da-hiliye, Adliye müşterek Encümenleri mazba-tası.	
3. — Bir zatın takdirname ile taltifi hak-kında (3/767) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Müdafaai Milliye Encümeni mazbatası.	
4. — Damga pulları küsuratının kuruşa iblağına mütedair hükmün hazine pullarına da teşmili hakkında (1/1003) numaralı kanun lâyihası ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası.	
5. — Seyrisefain idaresinin 1926 senesi bütçesine tahsisatı munzamma itası hakkında (1/1005) numaralı kanun lâyihası ve Muva-zenei Maliye Encümeni mazbatası.	
6. — 1341 senesi muvazenei umumiye Kanununa bir madde tezyili hakkında (1/990)	
numaralı kanun lâyihası ve Muvazenei Mali-ye Encümeni mazbatası.	49
7. — Jandarma ve jandarma namzetle-ri ile hudut kıtaatı silah edazlarının usulü iaşeleri hakkında (1/1004) numaralı Ka-nun lâyihası ve Dahiliye ve Muvazenei Ma-liye Encümenleri mazbataları.	49
Takrirler	49
1. — Urfa Mebusu Refet Beyin, hizmeti maksureye tabi muallimlerin dokuz aylık vazifei askeriyelerini iki senede ifa etmeleri-ne dair olan teklifi kanunisinin iadesi hak-kında tavrı.	49
2. — Burdur Mebusu Hüseyin Baki Be-yin, belediye kanunu lâyihasının bir an ev-vel Meclise sevki hakkında tavrı.	49
3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD	50
1. — Mücadelei milliyeye iştirak etme-yen memurun hakkındaki 26 Mayıs 1926 tarihli kanunun dördüncü maddesinin tef-sirine dair (3/806) numaralı Başvekâlet tez-keresi ve Dahiliye, Adliye müşterek Encü-menleri mazbatası.	50:51
2. — Ankara otomatik telefon Kanunu-na bir madde tezyili hakkında (1/986) num-a-ralı kanun lâyihası ve Posta ve Telgraf En-cümeni mazbatası.	51:53
3. — Dini ve milli Mayram günlerinde isti-mal edilecek hilâliahmer şevkat pulları hakkın-daki kanunun birinci maddesindeki «adi mek-tuplar» kaydının kart postallara da şamil olup olmadığının tefsirine dair (3/758) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Posta ve Telgraf En-cümeni mazbatası.	53:55

BİRİNCİ CELSE

Bed'i Müzakerat Saat : 14,30

REİS : İsmet Bey

KÂTIPLER : Kâzım Bey (Giresun), Şeref Bey (Diyarbakir)

REİS — Efendim, celseyi küşad ediyorum.

1. — ZAPTI SABIK HÜLÂSASI

REİS — Zaptı sabık hülâsası okunacaktır.

ON ÜÇÜNCÜ İÇTİMA

8 Kânunuevvel 1926 Çarşamba

Birinci Celse

Hasan Beyin riyasetleriyle küşat edilerek zaptı sabık hülâsası kıraat ve kabul ve evrakı varide ait oldukları mahallere havale olundu.

Şark İstiklâl Mahkemesi azalığı için yeniden intihap icra edildi.

27 Eylül 1339 tarihli kanunun askeri tekaüt ve İstifa Kanunu mucibince icra edilecek muharebe zamaimin mütedair maddesinin istiklâl muharebesi es-

nasında Anadolu haricinde milli hidematta istihdam edilenlere şamil olup olmadığının tefsiri hakkında Müdafaai Milliye Encümeni mazbatasını müzakere ve bu bapda verilen takrirlerle Encümene iade olundu.

Yol Mükellefiyeti Kanununun birinci ve on birinci maddelerinin tefsiri hakkında Nafta Encümeni mazbatasını müzakere ve tadilen kabul edildikten sonra Şark İstiklâl Mahkemesi Azalığına Kocaeli Mebusu İbrahim Beyin intihap edildiği bittebliğ Pazar-tesi gün içtima edilmek üzere celse tatil olundu.

REİS — Zaptı sabık hülâsası hakkında mütaala var mı? (Hayır sesleri.) Zaptı sabık aynen kabul edilmiştir.

2. — EVRAKI VARİDE**Lâyhalar**

1. — *Avukat Kanununa bir madde tezyili hakkında kanun lâyihası. (1/1009)*

REİS — Adliye Encümenine havale ediyoruz.

2. — *Ceza Kanununun mevkii meriyete vazına müteallik kanunun 27 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası. (1/1010)*

REİS — Adliye Encümenine havale ediyoruz.

3. — *Hudut ve Sevahil Sıhhiye Müdiriyetinin 1927 senesi bütçe kanun lâyihası. (1/1011)*

REİS — Muvazenei Maliye Encümenine havale ediyoruz.

4. — *Seyrisefain idaresinin 1927 senesi bütçe kanunu lâyihası. (1/1013)*

REİS — Muvazenei Maliye Encümenine gönderiyoruz.

5. — *Milli matbaa ve şubelerinin devlet matbaası şeklinde sureti idaresi hakkında kanun lâyihası. (1/1012)*

REİS — Maarif ve Muvazenei Maliye Encümenlerine gönderiyoruz.

Teklifler

1. — *Kırklareli Mebusu Doktor Fuat Beyin, çocukların umumi sinema mahallerine gitmelerinin me-ni hakkında teklifi kanunisi. (1/601)*

REİS — Lâyiha Encümenine gönderiyoruz.

Tezkereler

1. — *Bir zatın hamil olduğu istiklâl madalyası şeridinin kırmızıya tahvili hakkında Başvekâlet tezkeresi. (3/822)*

REİS — Müdafaai Milliye Encümenine havale ediyoruz.

2. — *Maliye Vekâleti Sabık müsteşarı Zekâi Beyin istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında (3/823) numaralı, 60 zatın istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında (3/824) numaralı, 4 zatın istiklâl madalyasıyla taltifleri hakkında (3/825) numaralı, 112 zatın istiklâl madalyasıyla taltifleri hakkında (3/826) numaralı, Şevket Efendinin istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında (3/827) numaralı beş kıta Başvekâlet tezkeresi.*

REİS — Müdafaai Milliye Encümenine havale ediyoruz.

3. — *Aydın demiryolu idaresiyle hükümet arasında münakit şartnameye nazaran mezkûr idare-*

nin belediye vergi ve resimlerinden dahi istisnası icap edip etmeyeceğinin tefsiri hakkında tezkerenin iadesine dair Başvekâlet tezkeresi. (3/828)

REİS — Okunacak.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ RİYASETİ CELİLESİNE

Nafia Vekâletinden yazılan 23 Teşrinisani 1926 tarih ve 3531/8137 numaralı tezkerede Aydın Demiryolu İdaresinin belediye vergi ve resimlerinden dahi istisnası icap edip etmeyeceğinin tefsiri hakkında 21 Ağustos 1926 tarih ve (6/3243) numara ile Riyaseti Celilerine takdim edilmiş olan tezkerenin yeniden tetkikat icra edilmek üzere istirdadına lüzum gösterilmiştir.

Mevzubahis tezkerenin iadesine müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

8 Kânunuevvel 1926

Başvekil
İsmet

REİS — İade ediyoruz efendim.

4. — *Hudut kıtaatiyle jandarma alaylarının ve jandarma efrat mekteplerinin usulü işesi hakkındaki kanun lâyihasının iadesine dair Başvekâlet tezkeresi.* (3/829)

REİS — Okunacak.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ RİYASETİ CELİLESİNE

23 Kânunuevvel 1926 tarih ve (6/180) numaralı tezkereye zeyildir :

Dahiliye Vekâletinden yazılan 28 Teşrinisani 1926 tarih ve (6/180) numaralı tezkerede hudut kıtaatiyle mıntika jandarma alaylarının ve jandarma efrat mekteplerinin usulü işesi hakkındaki kanun lâyihası istirdadına lüzum gösterilmektedir.

Muktezasının ifa ve inbasına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

9 Kânunuevvel 1926

Başvekil
İsmet

REİS — İade ediyoruz efendim.

5. — *İstiklâl madalyası kanununun birinci maddesinin muaddil kanunun ikinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi.* (3/830)

REİS — Müdafaaî Milliye Encümenine havale ediyoruz.

6. — *İnhisara tabi barut ve sair mevaddı infilaکیenin gümrük rüsumu hakkında bir kararı tefsiri ihtihazına dair Başvekâlet tezkeresi.* (3/831)

REİS — Kavanini ve Muvazeneî Maliye Encümenlerine havale ediyoruz.

7. — *Ziraat Bankası hisse senedatının damga rüsumundan muaf olup olamayacağıın tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi.* (3/822)

REİS — Kavanini ve Muvazeneî Maliye Encümenlerine havale ediyoruz.

8. — *Pertol ve benzin inhisar idaresinin senelik hesabı kati cetvellerinin takdim olunduğuna dair Başvekâlet tezkeresi.* (3/833)

Mazbatalar

1. — *Ordu Mebusu Recai Bey ve rüfekasının, İstanbul havagazı şirketi hakkında Nafia Encümeni ile Nafia Vekâleti arasında mütehadis ihtilaflı nazaran halline dair takriri ve Dahiliye Encümeni mazbatası.*

REİS — Ruznameye alıyoruz.

2. — *Mücadeleî milliyeye iştirak etmeyen memurin hakkındaki 26 Mayıs 1926 tarihli kanunun 4 ncü maddesinin tefsirine dair (3/806) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Dahiliye ve Adliye müşterek Encümenleri mazbatası.*

REİS — Ruznameye alıyoruz.

Efendim, bu lâyihanın bugün müstacelen müzakeresini Afyon Mebusu Sadık Bey bir takrirle teklif ediyorlar, takrir okunacaktır.

Riyaseti Celileye

Ruznamenin on beşinci numarasındaki Dahiliye ve Adliye müşterek Encümenleri mazbatasının bugün kıraat ve müzakeresini arz ve teklif eylerim.

13 Kânunuevvel 1926

Afyon
Sadık

REİS — Efendim, bu takriri kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Müstacelen müzakeresi kabul edilmiştir.

3. — *Bir zatın takdirname ile taltifi hakkında (3/367) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Müdafaaî Milliye Encümeni mazbatası.*

REİS — Var, okunacak :

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ RİYASETİNE

Müdafaaî Milliye Vekâletinden yazılan 13 Eylül 1926 tarih ve muamelâtı zatiye 2309 numaralı tezkerede, istiklâl harbinde 23 ncü fırka 69 ncu alay 11 nci bölükde müstahdem iken Afyon ve Dumlupınar muharebelerindeki fevkalâde hizmetlerine binaen 31 Ağustos 1338 tarihinde ihtiyat mülâzımı evvelliğine terfi ettirilen ve mülâzımı sanilik nasbının 12 Nisan 1338 olmasına nazaran garp cephesince fevkalâde terfiler için kabul edilmiş olan bir sene

müddeti ikmal etmediği anlaşılan Erganimadenli Ali Rıza Efendi Mehmet Ali (25029) nin, mevzubahis hidematına mükâfaten takdirname ile taltif edilmek üzere, terfii vakiin keenlemeyekün addi 21 Eylül 1339 tarihinde tasdiki âliye iktiran etmiş olmasına mebni, takdirname ile taltifi esbabının istikmalini rica ederim efendim.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işaretine müsaa-de buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Riyasete

İstiklâl harbinde Afyonkarahisar ve Dumlupınar muharebatındaki fevkalâde hizmetine mükâfaten ihtiyat mülâzımı evvelliğine terfi ettirilmiş iken mülâzımı sani nasbının yeni olması hasebiyle terfii keenlemeyekün addedilen, Erganili Memiş oğlu Ali Rıza Efendinin takdirname ile olsun taltifi Başvekâletin 16 Eylül 1926 tarihli ve (6/3710) numaralı tezkeresiyle inha olunmaktadır.

Keyfiyet müzakere olundu. Her iki meydan muharebesinde fevkalâde ibrazı hizmet ettiği Müdafaa-i Milliye Vekâletince tasdik olunan ihtiyat mülâzımı sanisi Ali Rıza Efendinin terfii kabil olamamasına mukabil tadirname ile taltifi Encümenimizce elzem görülmüştür.

Müdafaa-i Milliye

Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri Namına
Afyon	Kocaeli
	İbrahim
Kâtip	Aza
Kocaeli	Afyonkarahisar
İbrahim	Musa Kâzım
Aza	Aza
Ertuğrul	Ordu
Rasim	Recai
	Aza
	Siverek
	Kadri

REİS — Mütalaa var mı? (Hayır sesleri.) Müdafaa-i Milliye Encümeninin mazbatasını reyî âlinize vaz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

4. — *Damga pulları küsuratının kuruşa iblâğına mütedair hükmün pullarına da teşmili hakkında*

(1/1003) numaralı kanun lâyihası ve Muvazene-i Maliye Encümeni mazbatası.

REİS — Ruznameye alıyoruz.

5. — *Seyrisefain idaresinin 1926 senesi bütçesine tahsisatı munzamına itası hakkında (1/1005) numaralı kanun lâyihası ve Muvazene-i Maliye Encümeni mazbatası.*

REİS — Ruznameye alıyoruz.

6. — *1341 senesi Muvazene-i Umumiye Kanununa bir madde tezyili hakkında (1/990) numaralı kanun lâyihası ve Muvazene-i Maliye Encümeni mazbatası.*

REİS — Ruznameye alıyoruz.

7. — *Jandarma ve jandarma namzetleri ile hudut kıtaatı silâhendazlarının usulü işçeleri hakkında (1/1004) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye ve Muvazene-i Maliye Encümenleri mazbataları.*

REİS — Ruznameye alıyoruz.

MÜNİR BEY (İzmir) — Efendim, bu; onuncu maddede iadesi talep olunan lâyihai kanuniyedir zannederim.

DAHİLİYE VEKİLİ CEMİL BEY (Tekirdağ) — Efendim, aynı değildir, bu başka meseledir.

REİS — Efendim on numarada iadesi talep olunan lâyihanın aynı değildir. O, jandarma mekteplerinin usulü işçesi hakkındadır. Halbuki bu, silâhendazların usulü işçesi hakkındadır.

Takrirler

1. — *Urfa Mebusu Refet Beyin, hizmeti maksureye tabi muallimlerin dokuz aylık vazifei askeriyelerini iki senede ifa etmelerine dair olan teklifi kanunisinin iadesi hakkında takriri.*

REİS — Okunacaktır.

Riyaseti Celileye

Hizmeti maksureye tabi muallimlerin dokuz aylık vazifei askeriyelerini iki sene de ifa etmelerine dair olup maarif ve Müdafaa-i Milliye Encümenlerinde bulunan teklifi kanunimi tadilen takdim etmek üzere iadesini istirham eylerim efendim.

13 Kânunuevvel 1926

Urfa Mebusu

Refet

REİS — Efendim geri alıyorlar iade edeceğiz.

2. — *Burdur Mebusu Hüseyin Baki Beyin, belediye kanunu lâyihasının bir an evvel meclise sevki hakkında takriri.*

REİS — Başvekâlete havale ediyoruz.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — Mücadelei milliyeye iştirak etmeyen memur-in hakkındaki 26 Mayıs 1926 tarihli kanunun dördüncü maddesinin tefsirine dair (3/806) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Dahiliye, Adliye müşterek Encümenleri mazbatası.

REİS — Okunacak.

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

İstilâya maruz kalan menatıkta memur iken tahvil suretiyle tayin edilen veyahut istilâ menatıkında mahza Kuvayı Milliye Teşkilâtına hizmet maksadıyla memuriyet kabul ederek, harekâtı fiiliyeleriyle izhar eyledikleri kati vesaik ile tahakkuk eden memurlar hakkında mücadelei milliyeye iştirak etmiş olan memurine ait (26 Mayıs 1926 tarih ve 854 numaralı kanunun dördüncü maddesi ahkâmının tatbik edilip edilmeyeceğinin tayin ve tefsiri hakkında Dahiliye Vekâletinden yazılan) 8 Teşrinisani 1926 tarih ve 5744 memurin numaralı tezkerenin musaddak sureti takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

8 . 11 . 1926

Mücadelei milliyeye iştirak etmeyen memurin hakkındaki 26 Mayıs 1926 tarih ve 854 numaralı kanunun dördüncü maddesi : İstilâya maruz menatıkta, işgalin vukuundan sonra tayin edilecek vazife kabul eden Vali, mutasarrıf, kaymakam ve mahallin zabıta âmirleri sureti mutlakada hidemat ve müessesatı devlette istihdam edilmeyeceği sarahatını ihtiva etmektedir.

İstilânın vukuu zamanında vazife başında iken istilâ mıntkasında diğer bir vazifeye tayin edilen veyahut istilâ mıntkası içinde yeni bir vazife kabul eden bazı memurin vardır ki bunların, hayatlarını istihkar ederek Kuvayı Milliye Teşkilât ve esasatına yardım eyledikleri ve bundan dolayı da düşmanın takibat ve muhakematına maruz kaldıkları vesaiki resmiye ile tahakkuk etmiş bulunmasına rağmen kanun mutlakiyet ifadesi karşısında kendileri hidemat ve müessesatı devlette istihdam olunmamak kararı ile mahkûmiyete duçar olmaktadır.

Halbuki vazı kanunun maksadı, bu kısım afif ve nezih memurları istihdaf etmek olmadığı aşıkardır. Şu kadar ki mutlakiyet ifadesinin, maksadı kanun ile tevhit ve telifi bir tesir mahiyetinde olduğundan is-

tilâya maruz kalan menatıkta memur iken tahvil suretiyle tayin edilip veyahut istilâ menatıkında mücerret Kuvayı Milliye Teşkilâtına hizmet maksadı ile memuriyet kabul edip de bu maksatlarını harekâtı fiiliyeleri ile izhar eyledikleri vesaik katiye ile tahakkuk eden memurların marelarz kanunun dairesi şümulüne alınıp alınmayacaklarının tefsiren halli zımnında muktezasının ifasına müsaadei celilei fahi-manelerinin istirham eylerim efendim.

REİS — Efendim, bu meselenin demin müstacelen müzakeresini kabul buyurmuşunuz. Fakat tabi ve tevzi edilmemiştir.

TALAT BEY (Ardahan) — Ufak bir şeydir. Yazınız efendim (muafık sesleri).

REİS — Efendim; yalnız bir fıkrayı tefsiriyedir arzu buyurursanız okuyalım. (okunsun sesleri.)

Müşterek Encümen Mazbatası

Mücadelei milliyeye iştirak etmeyen memurlar hakkındaki kanunun dördüncü maddesinde «işgalin» vukuundan sonra tayin edilerek vazife kabul eden vali, mutasarrıf, kaymakam ve zabıta âmirleri devlet hizmetinde ve müessesatında istihdam olunmazlar» denilmekte olmasına nazaran işgalden evvel bu gibi mahallere tayin edilmiş olup vazife ifa ederken işgalden sonra tahvil suretiyle başka mahalle nakledilen memurlara bu madde hükmünün şamil olup olmayacağı ve istilâ menatıkında mahza Kuvayı Milliye Teşkilâtına hizmet maksadıyla memuriyet kabul ederek bu maksatlarını harekâtı fiiliyeleriyle ispat etmiş olanların bu madde hükmünden istisnaları lâzım gelip gelmeyeceği hususatında tereddüt edildiğinden keyfiyetin tefsiri hakkında Dahiliye Vekâletinin işarına atfen Başvekâleti Celileden mevрут ve Heyeti Umumiyyeden müşterek Encümene muhavvel tezkere tetkik ve mütalaa olundu.

Esasen memuriyetin devamından başka bir şeyi olmayan tahvil her halde iptidaen tayin demek olmayacağından bu kabil memurinin kanunun dördüncü maddesinin dairesi şümulüne ithal edilmemesi kezaik istilâya maruz menatıkta mahza Kuvayı Milliye lehinde çalışan ve bu mesailerini hükümeti milliyeye şayanı kabul vesaiki mutebereye iktiran ettiren memurların bu madde hükmünden istisnaları vazı kanunun istihdaf ettiği gaye muktezasından bulunduğu Encümence karargir olmuş ve bu husus-

ta kabul edilen fıkrai tefsiriye dahi zırde tespit edilmiş olmakla Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Dahiliye ve Adliye müşterek Mazbata Muharriri
Encümenleri Reisi

Musa Kâzım

Antalya
Ahmet Saki

Aza
Tekirdağ
M. Falık

Aza
Çorum

Aza
Çorum
İsmail Kemal

Aza
Kayseri
Ahmet Hilmi

Aza
Yozgat
Ahmet Hamdi

Aza
İzmir
Ahmet Münir

Aza
Konya
Tevfik Fikret

Aza
Saruhan
Kemal

Aza
Kastamonu
Hasan Fehmi Bey
İmza esnasında bulunamamıştır.

FIKRAİ TEFSİRİYE

Kanunun dördüncü maddesindeki «Tayin edilerek vazife kabul eden» fıkrasının hükmü iptidaen tayin mahiyetinde olup temadîi vazife demek olan tahvili memuriyete teşmil edilmez.

Kezalik listilâya maruz menatıkta mahza Kuvayı Milliye Teşkilâtına hizmet maksadiyle vazife kabul edipde bu maksatları hükümeti milliyeye kabule şayan vesaiti katiye ve mutebere ile sabit olanlar kanunun dördüncü maddesi şumulünden hariçtir.

REİS — Efendim, mütalââ var mı? (hayır sesleri) o halde aynen reye vaz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, ruznamenin ikinci ve üçüncü numarasındaki kanunlar elyevm Encümenlerden gelmemiştir. Dördüncü maddesinin müzakeresine geçiyoruz.

2. — Ankara Otomatik Telefon Kanununa Bir Madde Tezyili Hakkında (1/986) Numaralı Kanun Lâyihası ve Posta ve Telgraf Encümeni Mazbatası.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Kalemi Mahsus Müdiriyeti

Adet

6

Lef

3292

2

22 Ağustos 1926

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Ankara Otomatik telefon Kanununun yedinci maddesine zeyl edilmek üzere Dahiliye Vekâletince tanzim edilen ve icra Vekilleri Heyetinin 28 Temmuz 1926 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihası takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi ile reisi sanisinin ikametgâhlarına vazı lâzım gelen meccani telefonlar hakkındaki merbut lâyihai kanuniyenin müstacelen müzakere ve kesbi kanuniyet etmesine delaleti devletlerini istirham eylerim efendim.

5 Haziran 1926
Dahiliye Vekili
Cemil

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Posta ve Telgraf Encümeni
1 Karar Numarası
1/986 kayıt numarası

6. 12. 1926

POSTA VE TELGRAF ENCÜMENİ MAZBATASI
Riyaseti Celileye

Ankara Otomatik Telefonuna ait 876 numaralı Kanunun yedinci maddesinin Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi ile reisi sanisinin ikametgâhlarına meccani telefon postası vazı hakkında bir madde tezyiline dair Başvekâleti Celilenin (6/3292) Numaralı ve 22 Ağustos 1926 tarihli tezkeresi ve merbutu lâyihai kanuniye, Encümenimizin 6 kânunuevvel 1926 tarihli içtimaında tetkik ve müzakere olundu:

Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi ve reisi sanisi ikametgâhlarına meccanî otomatik telefon postası vazı muvafık görülmüş ve teklif olunan lâyihai ka-

nuniye tadilen atide arz olunmuştur.

Posta ve Telgraf Encümeni Mazbata Muharriri
 Reisi Namına
 Trabzon
 Abdullah
 Kâtip
 Aza
 Hilmi
 Aza
 Ziya
 İbrahim
 Aza
 Elaziz
 Mustafa

Hükümetin Teklifi

Kanun

Madde 1. — 876 numaralı Ankara otomatik telefon kanununun yedinci maddesindeki meccanî telefon postası vaz edilecek ikametgâhlar meyanına Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi ile reisi sanisinin haneleri de dahildir.

Madde 2. — Bu Kanunun icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

Madde 3. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

28 Temmuz 1926
 Başvekil Adliye Vekâleti Vekili
 İsmet Recep
 Müdafaai Milliye Vekili Bahriye Vekili
 Recep İhsan Bey
 Dahiliye Vekili İmzada bulunmadı
 Cemil Hariciye Vekili
 Maliye Vekili Doktor Tefvik Rüştü
 Mustafa Abdülhalik Maarif Vekili
 Nafia Vekâleti Vekili Mustafa Necati
 Mustafa Necati Ziraat Vekâleti Vekili
 Ticaret Vekili Mustafa Rahmi
 Mustafa Rahmi Sıhhiye ve Muaveneti
 İktimaiye Vekâleti Vekili
 İhsan Bey
 İmzada bulunmadı

Posta ve Telgraf Encümeninin Tadili
 30 Mayıs 1926 Tarihli ve 876 Numaralı Ankara Otomatik Telefon Kanununun Yedinci Maddesinin Tadiline dair Kanundur.

Birinci Madde — 876 numaralı Ankara otomatik telefon kanununun yedinci maddesi âtide yazıldığı vechile tadil edilmiştir.

«Yedinci Madde — Atide muharrer şebeke dahilinde bulunan yerlere konacak telefon postalarından

yalnız dahili tesisat masarifi alınır. Mükaleme ücreti ve haricî tesisat masrafı alınmaz.

Büyük Millet Meclisine on beş, Riyaseti Cumhuriyet, Divanı Muhasebat, Beher vekâlet için azamî altışar ve müstakil müdiriyeti umumiyeler için dörder.

Büyük Millet Meclisi Reisinin, başvekilin, Vekillerin, ve Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi ile Reisi-sanisinin, Divanı Muhasebat Reisinin, müsteşarların ve müstakil müdiri umumilerin Riyaseticumhur ve Başvekâlet Kalemi Mahsus Müdürlerinin hanelerine birer.

Umuru itfaiye için üç (mahallerini şeremaneti tayin eder).

İkinci Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye Vekili memurdur.

POSTA VE TELGRAF ENCÜMENİ NAMINA
 ABDULLAH BEY (Trabzon) — Efendim, bunun müstacelen müzakeresi hükümetin teklifindedir. Buna Encümen de iştirak ediyor.

REİS — Efendim, Ankara otomatik Telefon Kanununa bir madde tezyili hakkındaki lâyiha'nın müstacelen müzakeresini hükümet ve Encümen teklif ediyor. Müstacelen müzakeresini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri). Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Ankara Şehiri Otomatik Telefon Kanununun Yedinci Maddesinin Tadiline Dair Kanun.

Birinci Madde — 876 numaralı Ankara otomatik Telefon Kanununun yedinci maddesi âtide yazıldığı vechile tadil edilmiştir.

«Yedinci Madde — Âtide muharrer şebeke dahilinde bulunan yerlere konacak telefon postalarından yalnız dahili tesisat masarifi alınır. Mükaleme ücreti ve haricî tesisat masrafı alınmaz.

Büyük Millet Meclisine on beş, Riyaseticumhur, Divanı Muhasebat, beher Vekâlet için azamî altışar ve müstakil müdiriyeti umumiyeler için dörder.

Büyük Millet Meclisi Reisinin, Başvekilin, Vekillerin ve Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi ile Reisi-sanisinin, Divanı Muhasebat Reisinin, Müsteşarların ve müstakil Müdiri Umumilerin, Riyaseticumhur ve Başvekâlet Kalemi Mahsus Müdürlerinin hanelerine birer.

Umuru itfaiye için üç (mahallerini Şehremaneti tayin eder).

REİS — Birinci madde hakkında mütalaa var mı? (Hayır sesleri). Birinci maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Birinci madde kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — İkinci maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye Vekili memurdur.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Efendim, takririmiz vardı, okunmadı.

REİS — Takrir üçüncü madde okunduktan sonra gelmiştir.

Efendim, kabul buyurulan ikinci maddeye zeyl olarak (mebus evlerine) fıkrasının ilâvesini Bozok Mebusu Süleyman Sırrı Bey bir takrirle teklif etmektedir. Bu takriri nazarı mütalaaaya alanlar lütfen el kaldırsın... Nazarı mütalaaaya almayanlar lütfen el kaldırsın... Nazarı mütalaaaya alınmamıştır.

Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

3. — *Dinî ve Millî Bayram günlerinde istimal edilecek Hilâlahmer şefkat pulları hakkındaki kanunun birinci maddesindeki «adî mektuplar» kaydının kart postallara da şâmil olup olmadığının tefsirine dair (3/758) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Posta ve Telgraf Encümeni mazbatası.*

REİS — Okunacaktır :

Sıra Numarası : 18

Dinî Ve Millî Bayram Günlerinde İstimal Edilecek Hilâlahmer Şefkat Pulları Hakkındaki Kanunun Birinci Maddesindeki «Adî Mektuplar» Kaydının Kart Postallara da Şâmil Olup Olmadığının Tefsirine Dair (3/758) Numaralı Başvekâlet Tezkeresi ve Posta ve Telgraf Encümeni Mazbatası.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Kalemi Mahsus Müdiriyeti

Adet

6

3894

10 Teşrinievvel 1926

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Dinî ve Millî Bayram günlerinde istimal edilecek Hilâlahmer Cemiyetinin şefkat ve hatıra pullarına mütedair 8 Haziran 1926 tarih ve 919 numaralı kanunun birinci maddesinde muharrer «adî mektuplar» kaydının kart postallara da şâmil olup olmadığının tayin ve tefsiri hakkında Dahiliye Vekâletinden yazılan ve İcra Vekilleri Heyetinin 3 Teşrinievvel 1926 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı ten-sip edilen 27 Eylül 1926 tarih ve idarei umumiye (9479/2787) numaralı tezkerenin musaddak sureti takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaa-de buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

27 Eylül 1926

Esbabı Mucibe

Dinî ve millî bayram günlerinde istimal edilecek şefkat ve hatıra pulları hakkındaki kanunun birinci maddesinde muharrer «adî mektuplar» kaydının ey-yamı mezkûrede kesretle istimal edilmekte olan kart postallara da teşmili Hilâlahmer Cemiyeti Riyaseti alîyesinden batezkere işar buyurulmuştur. «919» nu-

maralı kanunun birinci maddesi eyyamı mezkûrede adı mektuplara «bir», taahhütlü ve kıymetli mektuplara «iki buçuk» ve telgrafnamelere «beş» kuruluşluk Hilâliahmer şefkat ve hatıra pulları ılsakı mezuniyetini mutazammın olmasına göre kart postalların adı mektup kaydına ithali mucibi tefsir görülmekle icabı tensibi samilerine arz olunur efendim.

Dahiliye Vekâleti Vekili
Doktor Refik

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

Posta ve Telgraf Encümeni

3 karar numarası

3

————— kayıt numarası

758

6.12.1926

POSTA VE TELGRAF ENCÜMENİ MAZBATASI

Riyaseti Celileye

Dini ve millî bayram günlerinde istimal edilecek Hilâliahmer şefkat ve hatıra pullarına dair olan 8 haziran 1926 tarihli ve 919 numaralı kanunun birinci maddesinde muharrer «adı mektuplar» kaydının kartpostallara da şamil olup olmadığının tayin ve tefsir olunması hakkında Dahiliye Vekâletinin Başvekâletten gönderilen 27 eylül 1926 tarihli idarei umumîye (9479/2787) numaralı tezkeresi Encümenimizin 6 kânunuevvel 1926 tarihli içtimasında kıraat ve müzakere olundu :

Filhakika kanunun birinci maddesinde ayrıca «kartpostallar» zikredilmemiş ise de bunlar açık muhabere varakaları olup dahilî ve haricî posta Kanununun birinci maddesinde de mektuplar ile birlikte gösterilmiş bulunduğu ve kanunu mezkûrun beşinci maddesinde dahi yine mektuplarla beraber posta linhasarına tabi tutulduğu cihetle Hilâliahmer şefkat ve hatıra pullarına dair olan kanunda mezkûr adı mektuplar kaydının kartpostallarla da şümülü be-dihîdir.

Şu kadar ki kartlardan alınmakta olan posta ücreti mektuplardan alınan ücretin hemen nısıf derecesinde olması itibariyle kartpostallara dinî ve millî bayram günlerinde ılsak olunacak şefkat ve hatıra pullarının mektuplara yapıştırılan pulların nısıf derecesinde yirmi paralık olması ve salıfüzziqr 919 numaralı 8 haziran 1926 tarihli kanuna ayrıca bir mad-

de olarak ilâvesi Encümenimizce münasip görülmüş ve icap eden kanun zirde arz edilmiştir.

Posta ve Telgraf Encümeni Mazbata muharriri

Reisi namına

Abdullah

Kâtip

Aza

Mustafa

Aza

Ziya

Aza

Hilmi

Aza

İbrahim

8 HAZİRAN 1926 TARİHLİ VE 919 NUMARALI HİLÂLİAHMER ŞEFKAT VE HATIRA PULLARINA DAİR OLAN KANUNA ZEYL OLUNAN KANUNDUR

Birinci madde — Dinî ve millî bayram günlerinde teati olunacak kartpostallara posta ücretinden ayrı olarak yirmi paralık hilâliahmer şefkat ve hatıra pulu ılsak olunur.

İkinci madde — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü madde — İşbu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye Vekili memurdur.

REİS — Mütalaa var mı efendim?

DOKTOR MUSTAFA BEY (Çorum) — Efendim, bendenizin söyleceği şey asıl maddeye taalluk ediyor. Fakat kanunun heyeti umumiyesi bir maddeden ibaret olduğu için madde hakkında söz söylemiş olacağım ve bahusus kanunun serlevhasına taalluk edeceği cihetle o yolda söyleyeceğim. Şimdi Encümen arkadaşlarımız müzeyyel bir madde ile kanuna kartpostalları da ithal etmiş oluyorlar. Fakat ondan gayri asıl bayram günlerinde teati edilen mektuplar hakkında diğer bir endişe vardır. Malumu âliniz tebrikler arefe gütünden postaya verilir. (doğru sesleri) bunun için (arefe ve bayram) günleri diyelim. Bu hususta bir takrir takdim ediyorum.

REİS — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında başka mütalaa var mı? (hayır sesleri)

Maddelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Birinci Madde — Dinî ve millî bayram günlerinde teati olunacak kartpostallara posta ücretinden ayrı olarak yirmi paralık Hilâliahmer şefkat ve hatıra pulu ılsak olunur.

REİS — Birinci madde hakkında söz isteyen varmı?

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Din ve millet bayramı denilsin efendim.

REİS — Efendim, Mustafa Beyin takriri okunacak:

Riyaseti Celileye

Esbabı mucibesi şifahen arz edildiği üzere birinci maddenin şekli âtîde tadilini arz ve teklif eylerim:

Çorum
Mustafa

Madde 1. — Dini ve milli bayram günlerinde ve arefelerinde (bayram günlerine tekaddüm eden ilk gün) posta ve telgraf ücretinden ayrı olarak kartpostallara yinemi paralık, adı mektuplara bir, taahhütlü ve kıymetli mektuplara iki buçuk, telgrafnamelere beş kuruşluk Hilâliahmer ve şefkat ve hatıra pulu ılsak olunur. İşbu pullar Hilâliahmer Cemiyetince ihzar olunur.

Sarf edilen pulların bedeli bir ay zarfında posta ve telgraf idarelerince Hilâliahmer merkezi umumi vesnesine teslim olunur.

POSTA VE TELGRAF ENCÜMENİ NAMI-NA ABDULLAH BEY (Trabzon) — Efendim, posta ve Telgraf Encümeniniz; hükümetten gelen lâyi-hadaki kartpostallar evrakı muhabereye dahil midir, değil midir? Sualini düşündü. Bittabi Encümen bunu kabul etti. Yalnız mektuplardan alınan ücret malumu âliniz hilâliahmer ve şefkat pulları için kırk paradır. Encümen bunun bir kanun suretinde, asıl kanuna müzeyyel bir madde olmasını huzuru âlinize arz ediyor. Mustafa Bey arkadaşımızın teklifi asıl kanunun birinci maddesinin tadilini havidir. Eğer bu teklif Heyeti Celilece kabul buyurulursa bir

kere de Encümence görülmek üzere iadesini rica edeceğim.

REİS — Efendim, Mustafa Beyefendinin teklifi kanunu aslinin birinci maddesinin tadili şeklindedir. Encümen bu tadilnameyi bir kere teklif etmek üzere talep ediyor. Binaenaleyh Encümene veriyoruz.

Riyasete

(Dini, milli bayram) yerine (Din, Millet Bayramları) denilmesini teklif ederim.

Zonguldak
Tunali Hilmi

ADLİYE VEKİLİ MAHMUT ESAT BEY —
Güzel güzel, münasip.

REİS — Efendim; kabul buyurursanız Encüme-ne veririz. (dini, milli) bayram kelimeleri yerine (din, millet bayramları) denilmesini kabul buyuran-lar lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın...

Efendim; Makamı Riyaset takdiri arada kanaat hasıl etmemiştir. Binaenaleyh tekrar reyî âlinize arz ediyorum. (Dini, Milli) kelimelerinin yerine (Din ve Millet) kelimelerinin ukamesini kabul buyuranlar lüt-fen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

TUNALI HİLMİ BEY (Zonguldak) — Arka-daşları kutlularım. Hatta el kaldırmıyanları da kut-lularım. Şu levhaya, «Hâkimlik Milletindir» yazıla-caktır.

REİS — Efendim, ruznamemizde müzakere edi-lecek başka mevad kalmamıştır. Perşembe günü saat on dörtte içtima edilmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Hitam Müzakerat Saat : 15,15

